

Scénář k rozhlasové reportáži: Miroslav Valášek
Základní škola Česká Třebová, Ústecká ulice
Moderátorky: Zuzana Amelie Hrabčuková, Tereza Šmídová

M. Valášek: Já jsem měl pokojíček v podkroví a přišla matka a říkala „je okupace“. A už jsem viděl po té jedenáctce, to je ta hlavní silnice vlastně Ostrava – Hradec Králový, tak tam jezdili Poláci, to byly obrněný transportéry a nákladňáky.

Moderátorka: Psal se rok 1968 a Miroslavu Valášekovi bylo právě 16 let. V noci z 19. na 20. srpna se s rodiči vracel z dovolené v Bulharsku. V maďarské vesnici Rajka narazili na vojska Varšavské smlouvy.

M. Valášek: Otec říkal, co jako tam dělaj, jestli tam maj cvičení. A ten Maďar mu povídal „ne, ti jsou připravení k vám, ti přijdou k vám.“

M. Valášek: Jak to bylo, tak jsme chodili na náměstí všude možně, jsme měli kýbly a barvy a natíralo se.

Moderátorka: Tak vzpomíná Miroslav Valášek na to, jak s kamarády zamalovával směrovky, aby zmátl přijíždějící okupační vojska. V době socialismu náš pamětník vystudoval Vysokou školu lesnickou a dřevařskou ve Zvolenu na Slovensku. Otec pracoval jako dělník, ale dědové Miroslava Valáška měli s komunistickým režimem problémy.

M. Valášek: Děda v Žamberku měl mlýn a elektrárnu, měl tam náhon, měl tam turbínu, takže dodával do sítě elektriku, pak tam měl nějaký polnosti, mlýn a tak dále. No, takže ten to, řeknu, odskákal nejhůř, protože jemu sebrali všechno a odstěhovali ho do Mladkova.

Moderátorka: Komunistický režim nedovoloval volně cestovat a pracovat. Přesto hodně kamarádů Miroslava Valáška emigrovalo do zahraničí, nejčastěji do Kanady. Sám Miroslav Valášek uvažoval o útěku ze země.

M. Valášek: Já jsem říkal, kdyby mi bylo o dva roky víc, tak jo. Ale mně bylo 16 let. Ale ty roky kolem toho osmašedesátýho, to byly krásný. To se tak nějak najednou uvolnilo všechno.

Moderátorka: Miroslav Valášek nastoupil na povinnou vojenskou službu. Strávil celou dobu v kanceláři na osobním oddělení. Tady vydával vycházkové knížky ostatním vojákům.

Scénář k rozhlasové reportáži: Miroslav Valášek
Základní škola Česká Třebová, Ústecká ulice
Moderátorky: Zuzana Amelie Hrabčuková, Tereza Šmídová

M. Valášek A lítačka, to byl důstojník a dva vojáci, a kontrolovali vojáky, jak cestují. No a když byl nějaký problém, tak vám do tej vycházkovej knížky napsali záznam. Tak mně to bylo úplně jedno, protože já jsem v kanceláři měl těch knížek celej štus, takže jsem knížku vyměnil a byla zase nová.

Moderátorka: Nakonec si náš pamětník udělal důstojnické zkoušky a vojnu ukončil s hodností podporučíka. Od roku 1989 se mnohé pozemky restituovaly. Miroslav Valášek v tomto roce získal zpět některé z nich a začal podnikat. Založil lisovnu plastů jako pobočku Komendy v Žamberku. Dnes žije se svou manželkou v České Třebové a užívá si zasloužený důchod. Volný čas tráví s manželkou na výletech, setkává se s kamarády ze studií a užívá si chvíle s vnoučaty.